

УВОД

Фразеологија као нова лингвистичка дисциплина јавља се у Совјетском Савезу педесетих година XX вијека, иако коријени несистематичним бављењем прикупљања израза и пословица потичу још из периода романтизма. Њеним оснивачем сматра се В.В. Виноградов, који је 1947. године објавио рад „Русский язык. Грамматическое учение о слове“, који се може сматрати темељем модерног проучавања фразеолошког богатства језика. Фразеологија као научна дисциплина проучава фразеологизме као посебне јединице језика, истиче оособности фразеологизама и одређује њихово мјесто међу другим јединицама језика, као и везу са другим јединицама језика. Фразеологија истражује семантичке, структурно-граматичке, експресивно-стилистичке карактеристике фразеологизама, њихову употребу, утврђује њихову класификацију, разматра поријекло и путеве попуњавања фразеолошког фонда једног језика.

Фразеологизми као нове језичке јединице почињу се проучавати најприје у руском језику, а затим у украјинском и бјелоруском, те и у другим славенским језицима. Различити лингвисти дају различите дефиниције фразеологизма или фразеолошке јединице, те разликују фразеологизме у ужем и ширем смислу. У групу потоњих улазе пословице и изреке. Међутим, већина аутора се слаже да је фразеологизам стална синтагма која се састоји од најмање двају пунозначних или једне пунозначне и једне непупнозначне језичке јединице. То су устаљене јединице које се уче и репродукују као већ готове конструкције, цјеловите су и имају чврсту структуру. Фразеологизми као посебан тип језичких јединица, осим цјеловитог значења, посједују и низ специфичних црта: структурну рашчлањивост, сталност компонентног састава, устаљену граматичку структуру, семантичку еквивалентност са ријечју, продуктивност.

Циљ дипломског рада

је представити репрезентативни узорак будућег описног руско-српског фразеолошког рјечника у којем ће бити приказано 1300 руских фразеологизама са њиховим еквивалентима у српском језику. Због ограниченог обима дипломског рада приказаћемо само један дио, прецизније - 100 фразеологизама.

Фокус је на дјелимично еквивалентним фразеологизмима, тј. фразеологизмима који имају подударну семантику у руском и српском језику, али различиту лексичко-морфолошку структуру и унутрашњу слику која се налази у основи фразеологизма. Осим тога, важна је и макроструктура организације рјечника, разрађивање рјечничког чланка и проналажење оптималног начина рјечничке презентације фразеологизама, начина који одговара не само руском, већ и српском језику.

Објекат нашег истраживања је опис фразеологизама руског језика и проналажење адекватних српских еквивалената за наш *Руско-српски фразеолошки рјечник* (Толково-переводный русско-сербский фразеологический словарь).